

D11.005

Uitspraak van het College van Toezicht

Kamer I

Zitting 20 januari 2012

Inzake:

Ir. A, architect BNA, gevestigd te ABC
klager

tegen

Ir. B, architect BNA, gevestigd te DEF,
verweerder.

1. Bij brief van 29 september 2011, met drie bijlagen heeft klager (hierna: "A") een klacht ingediend tegen verweerder (hierna: "B")
2. Bij brief van 10 november 2011 heeft B hiertegen verweer gevoerd.

Behandeling van de klacht

3. De klacht is op 20 januari 2012 behandeld door Kamer I van het College van Toezicht. De kamer was als volgt samengesteld:
 - mr L.C.J.M. Spigt, voorzitter,
 - ir. J. Slangen
 - ir. Ch. de Jonge, leden,
 - mr A.M.R. Smolders, secretaris.

Bij de mondelinge behandeling waren partijen aanwezig, A vergezeld van dhr. Y. Zij hebben ter zitting hun standpunt herhaald en toegelicht.

4. Op grond van de aan het College ter beschikking gestelde stukken en de mondelinge toelichting van partijen overweegt het College het volgende.

De feiten

5. Als door A gesteld en door B niet weersproken staat in deze procedure, mede op grond van de overgelegde stukken, het volgende vast.
6. A treedt op namens C, een architectenbureau dat werd opgericht door X, de grootvader van A. Ruim veertig jaar geleden ontwierp X het hoofdkantoor van DD in Tilburg. Het bankgebouw is als een van de eerste in Nederland voor een groot deel bekleed met blind bevestigde volkernpanelen en neemt een voorname plaats in het oeuvre van X. Het is met acht verdiepingen een van de hoogste gebouwen van zijn hand.
7. In april 2011 vernam A dat dit bankgebouw zou worden verbouwd. Navraag bij de facilitaire dienst van DD in Tilburg door Y (zoon van X) wees uit dat het onder meer zou gaan om een wijziging van de entreegevel en dat Architectenbureau Z uit DEF daarvoor opdracht had gekregen. B is aan dit bureau verbonden.
8. B heeft aan A toen de werkzaamheden al in volle gang waren, bij brief van 6 juli 2011 de bestektekeningen gestuurd. Het ging onder meer om wijziging van een deel van de glazen plint aan de onderkant van het hoofdkantoor in een niet transparant materiaal.
9. Bij brief van 12 augustus 2011 heeft A aan B geschreven dat de ingreep ernstig afbreuk deed aan de kwaliteit van het ontwerp en dat er ten onrechte niet collegiaal was overlegd over de planvorming met C. Hij verzocht de werkzaamheden aan de gevel stil te laten leggen, opdat er alsnog overleg zou kunnen plaatsvinden om te komen tot een plan dat de oorspronkelijke architectuur respecteerde.
10. Bij brief van 31 augustus 2011 heeft W A laten weten dat hij met zijn ontwerp een zorgvuldige balans beoogde tussen enerzijds de functionele en budgettaire eisen van de DD, die ter plaatse een ondoorzichtige, graffiti- en braakwerende gevel wenste, en anderzijds de bestaande architectuur. B zweeg over het verzoek om collegiaal overleg.

De klacht

11. A stelt zich op het standpunt dat B handelde in strijd met de gedragsregels, die in een geval als dit collegiaal overleg voorschrijven op een moment dat er nog sprake is van planvorming. Het ter informatie toezenden van het verbouwplan, terwijl de werkzaamheden in een vergevorderd stadium verkeren, is uiteraard niet conform de bedoeling van de gedragsregels, aldus A.

Het verweer

12. B erkent in zijn verweerschrift dat hij de ambitie van de gedragsregels niet volledig heeft gehaald. Naar zijn zeggen heeft hij bij de start van dit project de bank erop gewezen dat de gedragsregels collegiaal overleg met de oorspronkelijke architect voorschrijven, maar omdat de gegevens over het pand als zeer vertrouwelijk werden beschouwd, was men volgens B niet gecharmeerd van de gedachte dat deze gegevens met een derde zouden worden besproken. Daarnaast was er de ervaring dat bij instellingen als de betreffende bank – met wie architectenbureau Z al sinds decennia een vertrouwensrelatie heeft – de termijn van overleg, voorbereiding en uitvoering/oplevering onder grote druk staat, aldus B. Doordat hij de opdrachtgever heeft willen vrijwaren voor een procedure die zich geheel buiten zijn belangenfeer zou afspelen en mogelijk voor grote vertraging zou zorgen, was er volgens B sprake van een discrepantie tussen gedragsregels en weerspannige praktijk. De briefwisseling met A bevestigde volgens B de verwachting dat consensus over het plan niet makkelijk te bereiken was geweest.

Zitting

13. Ter zitting heeft A aan de hand van foto's laten zien dat het bankgebouw bestaat uit drie van elkaar onderscheiden delen, hoogbouw, de glazen plint op de begane grond, en een tussenlaag op de eerste verdieping die als een bredere band om het gebouw is ontworpen, waardoor op de begane grond een overdekte galerij is ontstaan. Deze drie verschillende lagen zijn in het oorspronkelijke ontwerp mede door de gekozen materialen van elkaar onderscheiden, aldus A. In het ontwerp is de glazen plint gedeeltelijk vervangen door een keramische tegel, aldus A, waardoor er te weinig onderscheid is tussen het materiaal op begane grond en dat van de eerste verdieping. Naar zijn opvatting waren er legio mogelijkheden geweest om met tegemoetkoming aan de wensen van de bank (ondoorzichtigheid plint) tot een beter resultaat te komen.

B verklaarde dat het hem ging om de vertraging die door collegiaal overleg kan ontstaan, dat bankgegevens vertrouwelijk zijn, is voor zijn verweer van ondergeschikt belang. Naar zijn zeggen speelde op de achtergrond mee dat zijn bureau in een soortgelijk geval meemaakte dat er een enorme vertraging ontstond. De bank was zelf al niet gecharmeerd van een tweede kapitein op het schip en vanwege de genoemde ervaring zegt B de bank te hebben willen vrijwaren voor een te lange route, met als gevolg dat hij nu zelf met een probleem zit. Inmiddels, aldus B, is hij tot het inzicht gekomen dat hij ook wel een andere rol had kunnen spelen. Als A de telefoon had gebruikt in plaats van een brief te schrijven, was het vermoedelijk ook anders gelopen. Desgevraagd verklaart B dat de bank hem niet met zoveel woorden heeft gevraagd om niet in overleg te treden met de oorspronkelijke architect.

Y zegt te betwijfelen dat de bank niet gecharmeerd was van overleg met de oorspronkelijke architect, omdat de facilitaire dienst in Tilburg in april 2011 nog verklaarde dat de architect opdracht had contact op te nemen met X. Volgens Y was men daar heel serieus in. B verklaarde in reactie dat zijn opdrachtgever in Amsterdam zat.

14. Beoordeling van de klacht

15. Naar aanleiding van de klacht overweegt het College van Toezicht het volgende.
16. Het collegiaal overleg waar A zich op beroept, is verwoord in gedragsregel 5.3. Deze gedragsregel schrijft de architect die opdracht krijgt een gebouw te wijzigen voor dat hij, voordat hij met de werkzaamheden begint, de oorspronkelijke architect gelegenheid moet geven om overleg te voeren over de wijziging.
17. B heeft hiertegenover aangevoerd, dat de belangen van de bank en de norm zoals vastgelegd in de gedragsregels in dit geval niet met elkaar te verenigen waren. Ter zitting heeft hij dit niet nader uitgewerkt en daarentegen gesteld dat hij ook een andere rol had kunnen spelen. Het College leidt uit zijn verklaring ter zitting af dat B zich heeft laten leiden door angst voor vertraging en ingewikkelde procedures en nu meent dat hij kansen heeft laten liggen.
18. Het College wijst er in dit verband op dat – zoals in eerdere uitspraken van het College en de Centrale Raad van Beroep is neergelegd - de essentie van gedragsregel 5.3 is, de oorspronkelijke architect de mogelijkheid te geven om op te komen voor zijn belangen. De

opvolgende architect is dan tijdig op de hoogte van eventuele bezwaren en kan daar rekening mee houden. Onverlet al zijn rechten (zoals auteursrechten), kan de oorspronkelijke architect zich echter niet op grond van de gedragsregels tegen de opdracht verzetten. Naar het oordeel van het College dient de architect tegenover de opdrachtgever een en ander onder woorden te brengen en mogelijke dilemma's tot onderdeel van de besprekingen te maken. Door al bij voorbaat uit te gaan van vertraging, heeft B zijn verantwoordelijkheid in dit opzicht niet genomen.

- 19.** Gelet op het voorgaande is het College van oordeel dat B gedragsregel 5.3 heeft geschonden, waarbij hem de maatregel van waarschuwing zal worden opgelegd.

HET COLLEGE VAN TOEZICHT DOET DE VOLGENDE UITSpraak

Het College van Toezicht verklaart de bij brief van 29 september 2011 door A tegen B ingediende klacht gegrond.

Het College van Toezicht legt aan B de maatregel van waarschuwing op.

Aldus beslist op 20 januari 2012 door Kamer I van het College van Toezicht, bestaande uit mr L.C.J.M. Spigt, voorzitter, ir. J. Slangen en ir. Chr. De Jonge, leden, en mr A.M.R. Smolders, secretaris

Voorzitter:

Secretaris:

Verzonden op:

Tegen deze uitspraak kunt u binnen 30 dagen na verzending in hoger beroep komen bij een met redenen omkleed bezwaarschrift in vijfvoud aan de Raad van Beroep voor het Toezicht, t.a.v. mr. drs. T.D. de Groot, Amstelveenseweg 638, 1081 JJ Amsterdam, onder gelijktijdige overmaking van € 350,- (zijnde € 283,50 + 19 % BTW) op de rekening van BNA/College van Toezicht, nummer 46.69.44.349 bij de ABN AMRO Bank N.V., kantoor Koningsplein te Amsterdam of op nummer 71518 bij de ING t.n.v. BNA/College van Toezicht.